

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

"Józef Stalin
dla wszystkich postępowych
ludzi **był symbolem pracy,**
szczęścia i pokoju" *

Jarosław Iwaszkiewicz, *
Jeszcze mocniej zabrzmi hasło pokoju, „Trybuna Ludu” 66 (1492), 8 marca 1953 r. s. 2.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

REZOLUCJA

ZWIĄZKU LITERATÓW POLSKICH W KRAKOWIE W SPRAWIE PROCESU KRAKOWSKIEGO

"W ostatnich dniach toczył się w Krakowie proces grupy szpiegów amerykańskich, powiązanych z krakowską Kurią Metropolitalną. My, zebrani w dniu 3 lutego 1953 r. członkowie krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich wyrażamy bezwzględne potępienie dla zdrajców Ojczyzny, którzy wykorzystując swe duchowe stanowiska i wpływ na część młodzieży skupionej w KSM działali wrogo wobec narodu i państwa ludowego, uprawiali „za amerykańskie pieniądze” szpiegostwo i dywersję. Potępiamy tych dostojników z wyższej hierarchii kościelnej, którzy sprzyjali knowaniom antypolskim i okazywali zdrajcom pomoc oraz niszczyli cenne zabytki kulturalne. Wobec tych faktów zobowiązujemy się w twórczości swojej jeszcze bardziej bojowo i wnikliwiej niż dotychczas podejmować aktualne problemy walki o socjalizm i ostrzej piętnować wrogów narodu – dla dobra Polski silnej i sprawiedliwej.”*

K. Barnaś Wł. Błachut J. Błoński J. Bober Wł. Bodnicki A. Brosz B. Brzeziński K. Bunsch B.M. Długoszewski
Wł. Dobrowolski K. Filipowicz L. Flaszyn J.A. Frasiak Z. Greń L. Herdegen R. Hussarski J. Janowski J. Jazwiec A. Kijowski
R. Kłysz W. Krzemiński J. Kurek J. Kurczab T. Kwiatkowski J. Lovell J. Łabuz Wł. Machejek Wł. Maciąg H. Markiewicz
B. Miecugow H. Mortkowicz-Olczakowa S. Mrozek T. Nowak S. Otwinowski A. Polewka M. Promiński J. Przyboś
E. Rączkowski E. Sicińska St. Skoneczny T. Słowiak M. Słomczyński A. Świrszczyńska K. Szpalski W. Szyborska
O. Terlecki H. Vogler J. Wiktor A. Włodek J. Zagórski M. Załucki W. Zechenter A. Znamierowski

„Życie literackie” 6 (56), 8 lutego 1953 r., s. 5. *

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

„Wielka jest nasza ziemia – a **nie ma**
na niej, jak długa i szeroka, takiego
kilometra kwadratowego przestrzeni, na
którym ludzie nie oplakiwaliby śmierci
ukochanego swego brata, obrońcy,
nauczyciela, **prawodawcy sumień –**
Józefa Stalina.” *

Julian Tuwim, *
Polega 40 lat po nie słowia „Trybuna Ludu” 41 (195), 9 marca 1951, s. 5.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

**„Kto patrzy oczami Partii, odsieje
ziarno od plewy**

**błąd naprostuje, sprawców odetnie,
nazwie ich po imieniu...” ***

Adam Ważyk. *
Droga pokoleń [w:] Wiersze o Bolesławie Bierucie, Warszawa 1992, s. 8.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

**„Miękkosć w robocie rewolucyjnej
przynosi klęskę**

**Niech tnie ostro miecz rewolucji
Aż do zwycięstwa”***

Tadeusz Kubiak. *
Serce partii [w:] Poezja Polski ludowej, Warszawa 1955, s. 519

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

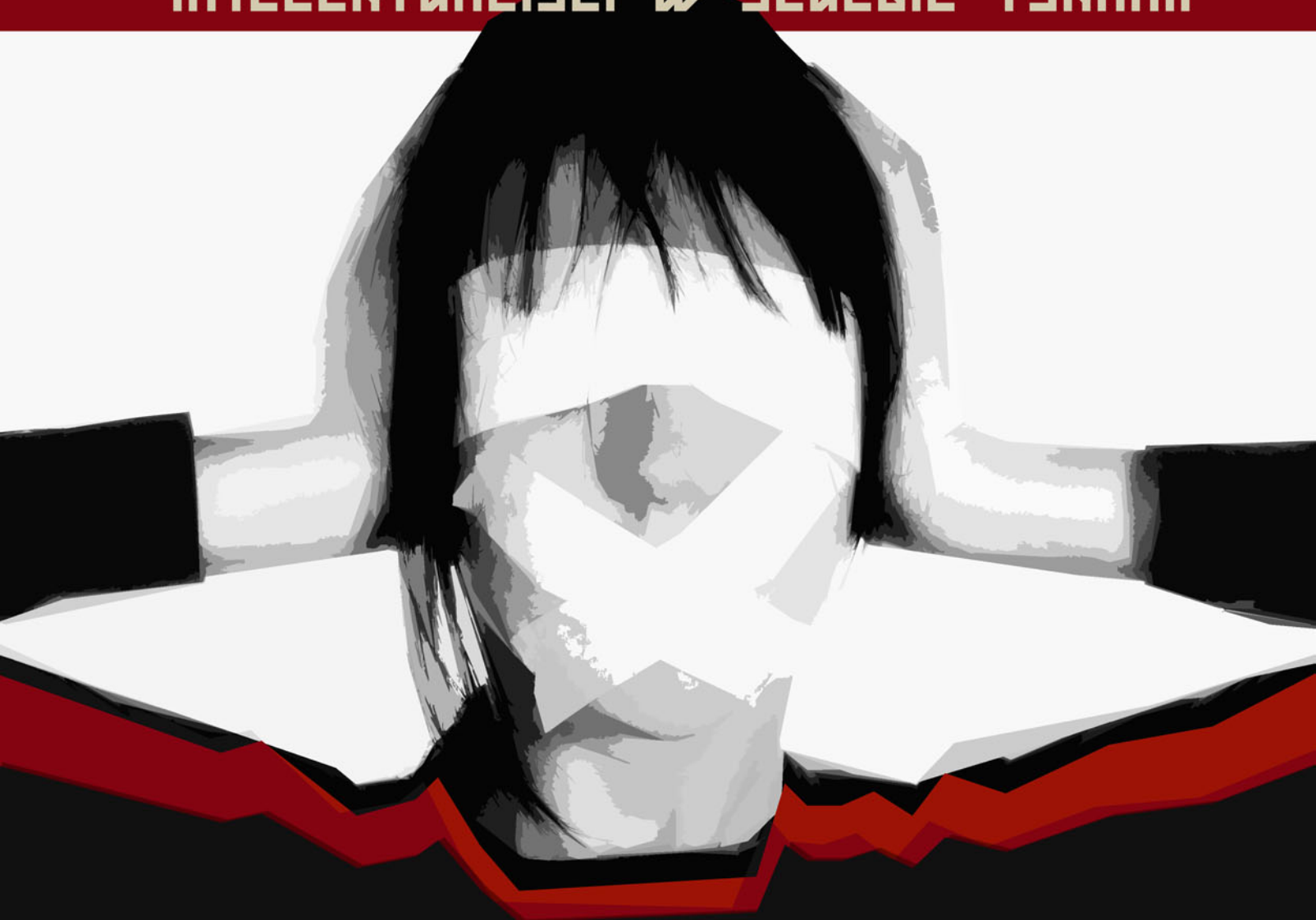

„Masy pracujące na całym świecie
ślubują, że **jeszcze ofiarniej**
i konsekwentniej niż dotąd
walczyć będą o **pokój i socjalizm**,
rozwijając idee i kontynuując
dzieło Wielkiego Stalina.” *

Adam Schaff, *
Stalinowski wkład w filozofię marksistowską, „Myśl Filozoficzna” 2 (8), 1955, s. 3.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

„Dzień 13 grudnia w jakimś sensie podważył więc kwalifikacje ówczesnego kierownictwa „Solidarności” jako partnera do poważnej rozmowy politycznej i jest to, niezależnie od jakichkolwiek emocji, fakt oczywisty.” *

Krzysztof Teodor Toeplitz, *
Calkiem na zimno, „Polityka” 30 (1323), 11 września 1982 r., s. 7.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

„Niejeden jeszcze wróg przed nami,
Niejeden ból i trud, i czyn
Ale pół świata idzie z nami,
Pod czerwonymi sztandarami
Radzieckich braci, braci z Chin” *

Antoni Słonimski. *
Pierwszy maja [w:] Poezja Polski Ludowej, Warszawa 1955, s. 107.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

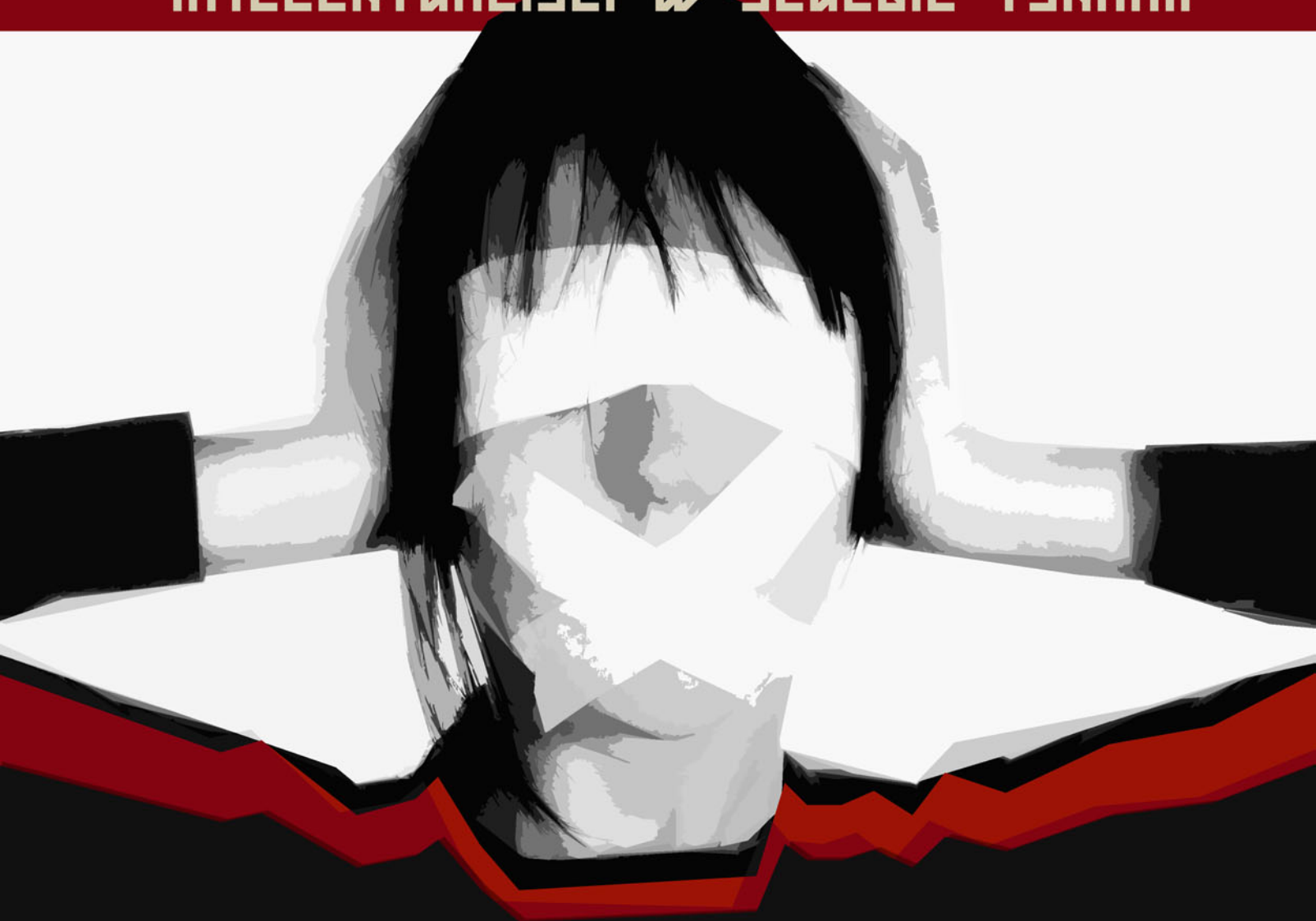

„Jednocześnie **pojawiły się**
w środowisku dziennikarskim fałszywe
teorie o roli prasy w naszym ustroju.
Szermowano hasłem „wolności prasy”,
rozumianej jako wolność głoszenia
antysocjalistycznych poglądów...” *

Mieczysław Rakowski. *
Przemówienie na III Zjeździe Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, 17 marca 1959 r. [w:] III Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Stenogram, Warszawa 1959, s. 840.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

„Nie może być wielkiej literatury
bez wielkiej idei, tej samej idei
której życie bez reszty oddał
Dzierżyński, **idei socjalizmu.**” *

Jerzy Putrament. *
Kto sam dużo cierpiał i dużo kochał. „Trybuna Ludu” 195 (895), 16 lipca 1991 r., s. 6.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

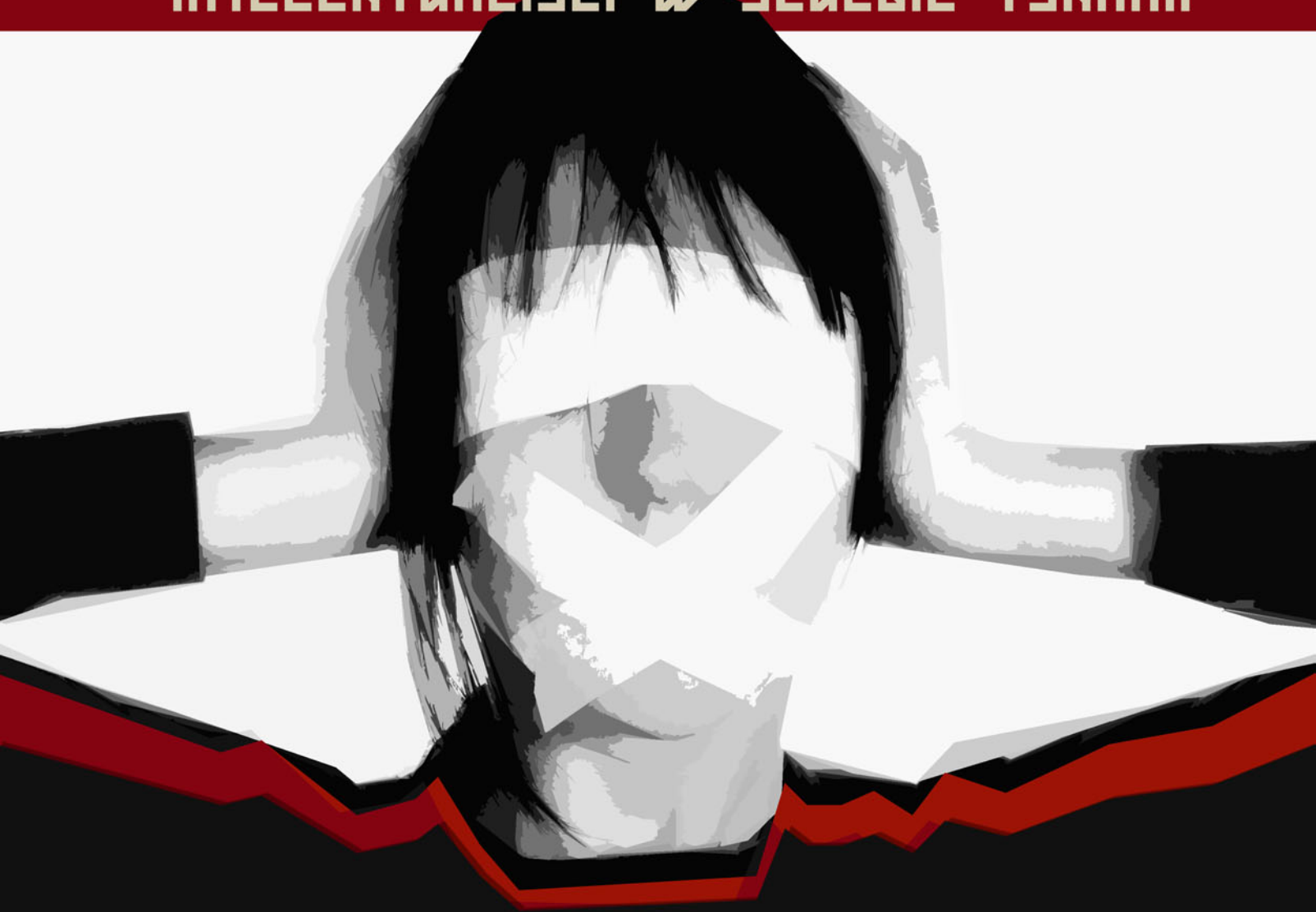

**„Jest to przecież zjazd partii
klasy robotniczej, partii
marksistowsko-leninowskiej, partii,
która swe historyczne zadanie pragnie
i może zrealizować przede wszystkim przez
trwałe przemiany w świadomości mas.”***

Leon Kruczkowski, *
Przemówienie na III Zjeździe Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, 17 marca 1959 r. [w:] III Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. Stenogram, Warszawa 1959, s. 834.

ZNIEWOLONY UMYSŁ

INTELEKTUALIŚCI W SŁUŻBIE TYRANII

„**Myszę** o tej, co źródłem siły
i ufności była. **O Partii**

...

To w jej bitwach, zmaganiach, trudach
rosła **kadra** – **mądra i mężna.**

Ona

Powołała

Bieruta, by pod Jego wodzą zwyciężać.” *

Wiktor Woroszyński, *
Sierpień [w:] Wiersze o Bolesławie Bierucie, Warszawa 1992, s. 11.